T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

BEYAZ İŞ

Ankara, 2015

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER i
AÇIKLAMALAR iii
GİRİŞ 1
ÖĞRENME FAALİYETİ–1 2
1. MODEL BELİRLEME 2
1.1. Beyaz İşin Tanımı 2
1.2. Desen Özelliği 2
1.2.1. Desen İçin Faydalanılan Kaynaklar 3
1.2.2. Desen Çiziminde Kullanılan Araç ve Gereçler 3
1.3. Uygulandığı Yerler 3
UYGULAMA FAALİYETİ 5
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 6
ÖĞRENME FAALİYETİ–2 7
2. MALZEME İHTİYACINI BELİRLEME 7
2.1. Beyaz İş Tekniğinde Kullanılan Kumaşlar 7
2.1.1. Çeşitleri 7
2.1.2. Özellikleri 8
UYGULAMA FAALİYETİ 9
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 10
ÖĞRENME FAALİYETİ–2 11
3. KUMAŞI İŞLEMEYE HAZIRLAMA 11
3.1. Ölçü ve Oran 11
3.2. Deseni Kumaşa Geçirmede Kullanılan Araç ve Gereçler 11
3.3. Beyaz İş Tekniğinde Kullanılan Desen Geçirme Teknikleri 12
3.4. Beyaz İş Tekniğinde Kumaşı Germe 12
3.4.1. Kumaşı Germenin Önemi 12
3.4.2. Kumaşı Kasnak İle Germede Kullanılan Araç ve Gereçler 12
UYGULAMA FAALİYETİ 14
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 15
ÖĞRENME FAALİYETİ–2 16
4. MAKİNEYİ BEYAZ İŞ TEKNİĞİ İÇİN HAZIRLAMA 16
4.1. Kullanılan Araç ve Gereçler 16
UYGULAMA FAALİYETİ 18
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 19
ÖĞRENME FAALİYETİ–5 20
5. MAKİNEDE BEYAZ İŞ TEKNİKLERİNİ UYGULAMA 20
5.1. Beyaz iş Yaparken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar 20
UYGULAMA FAALİYETİ 22
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 38
ÖĞRENME FAALİYETİ–6 39
6. BEYAZ İŞ TEKNİĞİNDE KULLANILAN YARDIMCI İĞNE TEKNİKLERİ 39
6.1. Makine Dikişi 39
6.2. Beşli Dikiş 39
6.3. Kum İğnesi 40
6.4. Antep İşi 40

UYGULAMA FAALİYETİ 42
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 44
ÖĞRENME FAALİYETİ–7 45
7. KENAR TEMİZLEME 45
7.1. Kenar Temizleme Çeşitleri 45
UYGULAMA FAALİYETİ 46
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 47
ÖĞRENME FAALİYETİ–8 48
8. ÜTÜ YAPMA 48
8.1. Ütü Yaparken Dikkat Edilecek Noktalar 48
UYGULAMA FAALİYETİ 50
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 51
ÖĞRENME FAALİYETİ–9 52
9. KALİTE KONTROL 52
9.1. Kalite Kontrolün Amacı 52
9.2. Alt İplik Temizleme 52
9.3. Üst İplik Temizleme 53
9.4. Tela 53
9.4.1. Tela Çeşitleri 53
9.5. Leke Tanımı 53
9.5.1. Leke Temizleme Yöntemleri 53
UYGULAMA FAALİYETİ 54
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME 56
MODÜL DEĞERLENDİRME 57
CEVAP ANAHTARLARI 59
KAYNAKÇA 62

AÇIKLAMALAR

ALAN	**El Sanatları Teknolojisi**
DAL/MESLEK	**El ve Makine Nakışı**
MODÜLÜN ADI	**Beyaz İş**
MODÜLÜN TANIMI	Beyaz iş modülü, model belirleme, malzeme ihtiyacını belirleme, kumaşı işlemeye hazırlama, beyaz iş tekniğini uygulama, kenar temizleme, ütü yapma ve kalite kontrol konularının anlatıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	Kasnaksız Makine Nakışları ve İşlemeye Hazırlık modüllerini almış olması gerekir.
YETERLİLİK	**Makinede beyaz iş yapmak**
MODÜLÜN AMACI	**Genel Amaç** Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında, ürüne ve tekniğe göre desen çizerek uygun zemin üzerine makinede beyaz iş tekniğini uygulayarak ürüne dönüştürebileceksiniz. **Amaçlar** ➢ Tekniğe uygun olarak ürün hazırlığı yapabileceksiniz. ➢ Tekniğe uygun olarak desen belirleyip renklendireceksiniz. ➢ Tekniğe ve ölçüye uygun olarak kumaşı işlemeye hazırlayabileceksiniz. ➢ Makineyi beyaz iş tekniğine uygun olarak hazırlayabileceksiniz. ➢ Tekniğe uygun olarak beyaz iş tekniğini uygulayabileceksiniz. ➢ Tekniğe ve ölçüye uygun olarak yardımcı iğne tekniklerini uygulayabileceksiniz. ➢ Kenar temizleme tekniklerini tekniğe ve ölçüye uygun olarak uygulayabileceksiniz. ➢ Ürüne ve kumaşa uygun olarak ütü yapabileceksiniz. ➢ Ürüne ve kumaşa uygun olarak kalite kontrol yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	**Ortam:** Aydınlık ve temiz ortam **Donanım:** Desen kitapları, fotoğraf, dergi, yapılmış ürün örnekleri renk katalogları, kumaş, iplik, makine, makine ilave parçaları, kasnak, kasnak bezi, makine nakış iplikleri, parşömen kâğıdı, çizimde kullanılan malzemeler, makas, bitmiş ürün, düz veya zikzak dikiş makinesi,küçük ve büyük tornavida, fırça, toz bezi, kenar temizleme malzemeleri, ütü, ütü bezi, ütü masası, küvet.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan, her faaliyetten sonra verilen ölçme araçları ile kazandığınız bilgileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen, modülün sonunda, size ölçme aracı (test, çoktan seçmeli, doğru-yanlış, vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Türk kadını duygularını estetik zevkini yansıtmak amacıyla tabiatta gördüklerini kendi renk ve şekilleriyle yansıtmak amacıyla el sanatlarının farklı tekniklerini kullanmıştır.

Günümüzde El Sanatları Teknolojisi nakış alanında yapılan teknolojik gelişmeler her geçen gün artmaktadır. Elde yapılan nakışların yanı sıra daha kısa sürede yapılan makine nakışları ön plana çıkmıştır. Beyaz iş zarif görünümü ve kullanışlı olması sebebiyle sıkça tercih edilen bir tekniktir. Hemen hemen her çeşit örtüde, giyim süslemelerinde ve ev aksesuarlarında beyaz iş tekniğini görmek mümkündür. Gelecek nesillere aktarabileceğimiz son derece modern bir işleme olan beyaz iş uygulaması zevkli kullanımı kolay ama özen isteyen bir işlemedir.

Bu modül yardımı ile beyaz iş tekniğini zevkinize uygun olarak uygulayarak kendinizi geliştirip nakış sektöründe yeterli bilgi beceriye sahip olabilirsiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ–1

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda aydınlık temiz bir ortam sağlandığında ürüne ve tekniğe uygun model belirleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Beyaz iş tekniğine uygun desen araştırınız.
- Beyaz iş tekniğine uygun kumaş ve iplik araştırınız.
- Günümüzde kullanılan nakış makinelerini araştırınız.

1. MODEL BELİRLEME

1.1. Beyaz İşin Tanımı

Beyaz iş nakısın temel işlemelerinden olan klasikleşmiş bir işlemedir. İlk olarak Roma'da uygulanmış daha sonra Fransa'da geliştirilerek tüm dünyaya yayılmıştır. Avrupa'ya da yayılan beyaz iş aynı zamanda Osmanlı sarayında da her biri sanat eseri değerinde olan pek çok işleme yapılmıştır.

Günümüzde beğenilen ve yaygın olarak kullanılan beyaz iş elde uygulandığı gibi makinede de uygulanmaktadır. Beyaz iş adından da anlaşıldığı gibi beyaz kumaşlar üzerine beyaz iplikler ile işlenir. Ayrıca beyaz kumaşlar üzerine renkli ipliklerle hatta renkli kumaş üzerine kendi renginde ve farklı renklerde ipliklerle de işlenebilir.

Beyaz iş yapılacak kumaş sağlam ve sık dokunuşlu olmalıdır. Kumaş üzerine desen çizilerek veya teyelleyerek geçirilir. İnce kumaşlarda ve bazı teknikler yapılırken kolber gibi kumaşın altına atmaması için kâğıt tela yerleştirilir. İşleme özelliği yönünden bazı tekniklerde kalın sarma, puan, dolgu yaprak gibi altı doldurularak yapıldığı için tersinden yumuşak zeminde ütülenmelidir.

1.2. Desen Özelliği

Fazla geniş olmayan girintili çıkıntılı, yuvarlak hatlı, dar, geometrik, çiçekler, yapraklar, meyve desenleri kullanılabilir. İşleme özelliği yönünden birbirine bağlantılı desenler tercih edilir.

Resim 1.1: Beyaz iş tekniği ile işlenmiş bohça

1.2.1. Desen İçin Faydalanılan Kaynaklar

Tabiattan (çiçek, meyve, dallar, yaprak), işlenmiş ürünlerden, desen kitaplarından ve internetten faydalanılabilir. Ayrıca geometrik şekillerden dantel fisto motiflerinden de yararlanılabilir.

1.2.2. Desen Çiziminde Kullanılan Araç ve Gereçler

- Kurşunkalemler: sert(H),normal(HB),ve yumuşak(B)
- Kâğıtlar: resim kâğıdı, parşömen kâğıdı
- Boyalar: guvaş boya, kuru kalem
- Fırça
- Silgi
- Pergel, cetvel, gönye

1.3. Uygulandığı Yerler

Günümüzde beyaz iş ; iç ve dış giyim süslemelerinde, yemek takımlarında , giyim aksesuarlarında (fular, broş, şal vb.) çeşitli örtülerde (masa örtüleri, dekoratif örtülerde), ev dekorasyonunda (perde,pano, kırlent, abajur, yastık vb.) uygulanabilir.

Resim 1.2: Salon takımı

Resim 1.3: Beyaz iş tekniği gömlek

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıda verilen bilgiler doğrultusunda beyaz iş deseni hazırlayabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Beyaz iş tekniğine uygun desen araştırınız.	➢ Desen hazırlamada kullanılan araç gereci hazırlayınız.
➢ Deseni tespit ediniz.	➢ Kullanım alanına uygun desen seçiniz. 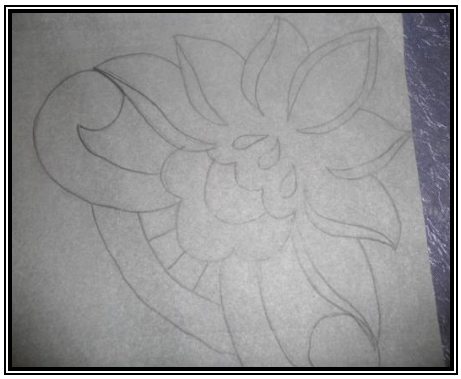 **Çizim 1.1: Beyaz iş deseni**
➢ Kompozisyon hazırlayınız.	➢ Kullanım alanına uygun ölçülerde desen hazırlayınız. ➢ Motifleri farklı motiflerle destekleyerek kompozisyon hazırlayınız. **Çizim1.2: Kompozisyon hazırlama**
➢ Deseni çiziniz.	➢ Deseni net çiziniz. ➢ Temiz ve düzenli çalışınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. **( )** Beyaz iş ilk olarak Roma da uygulanmıştır.

2. **( )** Makinede beyaz iş her türlü kumaş üzerine uygulanır.

3. **( )** Beyaz iş tekniğini uygularken meyve desenlerinden yararlanılır.

4. **( )** Beyaz iş tekniğini giyim aksesuarlarında uygulayabiliriz.

5. **( )** Beyaz iş tekniğini uygulayacağımız ürüne deseni düzgün çizmek önemli değildir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ–2

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda aydınlık temiz bir ortam sağlandığında ürüne ve tekniğe uygun malzeme ihtiyacınızı belirleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Beyaz iş tekniğinde kullanılan malzemeleri araştırınız.
- Beyaz iş tekniğine uygun kumaş ve iplik araştırınız.

2. MALZEME İHTİYACINI BELİRLEME

Malzeme ihtiyacını belirlemede uygulanacak teknik ve kullanılacak alan göz önünde bulundurulmalıdır. Beyaz iş de kullanılan malzemeler: kumaşlar, iplikler olarak gruplandırılır.

2.1. Beyaz İş Tekniğinde Kullanılan Kumaşlar

2.1.1. Çeşitleri

- Alpaka
- Patiska
- Terikoton
- Akfil
- Keten
- Yün tela
- Kıl tela
- Jorjet
- Çuha
- Birman vb. kumaşlar kullanılır.

Resim 2.1: Kumaşlar

2.1.2. Özellikleri

Sık dokunuşlu seyrek olmayan her türlü kumaş üzerine uygulanabilir. Ayrıca ince kumaşlarda tela kullanılırsa iyi sonuç verir.

2.2. Beyaz İş Tekniğinde Kullanılan İplikler

- Nakış makarası
- Makine nakış simleri
- İpekler
- Alt iplik (üst iplikle aynı renkte)
- Kordon ipliği (sarma tekniğinin altında yürütülen ipliktir)

Resim 2.3: Kordon ipliği

Resim 2.2: Nakış makaralar

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak beyaz iş tekniğine uygun malzeme hazırlayabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Beyaz iş tekniğine uygun araç-gereçleri hazırlayınız.	➢ Kullanılan alanı göz önünde bulundurunuz.
➢ Kumaşı seçiniz.	➢ Kullanım alanına uygun kumaş seçiniz. ➢ Düz renkli sık dokunuşlu olmasına dikkat ediniz.
➢ İplikleri seçiniz.	➢ Kullanım alanına, desene, kumaşa uygun iplik seçiniz.
➢ İşleme yapacağınız makineyi ve iğnesini belirleyiniz.	➢ Kullanacağınız makinenin özelliklerine dikkat ediniz. ➢ Işığı rahat alabileceği gibi makineyi yerleştiriniz. ➢ İğneyi kumaş kalınlığına ve yapılacak tekniğe uygun seçiniz. ➢ (Bakınız" Kasnaksız Makine İşlemeleri" modülü) ➢

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Beyaz iş yün tela üzerine uygulanmaz.
2. ( ) Makinede beyaz iş seyrek dokunuşlu kumaşlar üzerine uygulanır.
3. ( ) Beyaz iş tekniği ince kumaşa uygulanıyorsa tela kullanılmalıdır.
4. ( ) Beyaz iş tekniğinde nakış simi kullanılır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ–3

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında tekniğe uygun olarak kumaşı işlemeye hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Beyaz iş tekniğine uygun desen araştırınız.
- Kumaşı işlemeye hazırlama aşamalarını araştırınız.

3. KUMAŞI İŞLEMEYE HAZIRLAMA

3.1. Ölçü ve Oran

Beyaz iş tekniğinde işlenecek ürünün ölçü oranı, yapılacak ürüne ve kullanılacak yere göre belirlenir. Kullanım yeri ölçülendirmede önemli bir unsurdur. Yapılacak ürünün ölçüsü tasarım yapılırken belirlenir. Belirlenen ölçülere dikkat edilerek kumaş hazırlanır. Standart bir ölçü yoktur.

3.2. Deseni Kumaşa Geçirmede Kullanılan Araç ve Gereçler

- İşleme için seçilen desen
- Parşömen kâğıdı
- Kalemler (h, hb, 2b)
- Toplu iğne
- Silgi
- Kalemtıraş
- Mezura
- Cetvel
- Kopya kâğıdı
- Kumaş

Resim 3.1: Beyaz İş Örtü

3.3. Beyaz İş Tekniğinde Kullanılan Desen Geçirme Teknikleri

- Çizerek desen geçirme tekniği
- Kopya kâğıdı ile desen geçirme tekniği
- Teyelleyerek desen geçirme tekniğidir.

3.4. Beyaz İş Tekniğinde Kumaşı Germe

3.4.1. Kumaşı Germenin Önemi

Makine nakışı uygulanırken genellikle kumaşın gerilmesi gerekir. Beyaz İş tekniğinde kumaş, kasnakla gerilerek yapılır. Kumaşın gerginliği yapılan ürünün daha düzgün ve kaliteli çıkmasını sağlar. Gergin olmayan bir kasnakla yapılan işlemede büzülmeler ve desende bozukluklar olacağı unutulmamalıdır.

3.4.2. Kumaşı Kasnak İle Germede Kullanılan Araç ve Gereçler

Germe tekniği: kumaşa, desen özelliğine, kullanılacak tekniğe göre tespit edilir. Makinede kullanılan kasnak; el işlemesinde kullanılan kasnağa göre daha incedir. Kalınlığı 1cm'yi geçmez, çapı ise el kasnağına göre daha küçüktür. Dar çaplı kasnak daha rahat hareket imkânı sağlar. İnce kenarlı kasnak ise, kasnağımızı baskı ayağının altından daha rahat geçirmemiz için gereklidir.

Resim 3.2: Beyaz iş örtü

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak kumaşı işlemeye hazırlayabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Ürüne uygun kumaş hesabı yapınız.	➢ Yapacağınız ürünün ölçüsünü alırken zeminin düzgün olmasına dikkat ediniz.
➢ Kumaşı istenilen ölçüye göre kesiniz.	➢ Kumaşınız iplik çekmeye uygun bir kumaş ise ölçülerinize göre iplik çekerek kesiniz.
➢ Kumaşın kenarına sürfile yapınız.	➢ Kumaş kenarlarının atmamasına özen gösteriniz.
➢ Kumaşın orta teyelini alınız.	➢ Orta teyelini alırken kumaşın orta işaretinin doğru olmasına özen gösteriniz ➢ Orta teyeli yapmak için "işlemeye hazırlık" modülüne bakınız.
➢ Deseni kumaşa geçiriniz.	➢ Desen geçirme tekniklerinden kumaş özelliğine uygun olanı tercih ediniz.
➢ Kumaşı kasnağa geriniz.	➢ Tekniğe ve ürüne uygun olarak kumaşı en ve boy ipliklerine dikkat ederek geriniz. ➢ Kumaşı gererken kesinlikle verevinden çekmeyiniz. ➢ İnce kumaş geriliyorsa kasnak bezinden çekilerek gerilmelidir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. **( )** Beyaz iş tekniğinde ürüne uygun ölçü belirlenmelidir.

2. **(**) Makinede beyaz iş kumaş kasnağa gerilerek işlenir.

3. ( ) Beyaz iş tekniğinde desen tükenmez kalemle çizilmelidir.

4. ( ) Makine nakışı kasnağı ince kenarlı olmalıdır.

5. ( ) Beyaz iş tekniğinde kumaşa sürfile yapılmaz.

6. ( ) Beyaz iş tekniğinde kumaşın gergin olması işlemenin düzgünlüğü için önemlidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ–4

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında makineyi ürüne ve tekniğe uygun hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Günümüzde kullanılan dikiş makinesi çeşitlerini araştırınız.
- Makinede beyaz iş yaparken kullanılan araç gereçleri araştırınız.

4. MAKİNEYİ BEYAZ İŞ TEKNİĞİ İÇİN HAZIRLAMA

4.1. Kullanılan Araç ve Gereçler

- Düz ve zikzak dikiş makinesi
- Makine iğnesi (Kumaşın kalınlığına göre iğnenin numarasını ayarlayınız.)
- Makine nakış iplikleri, floş iplikler
- Kumaş
- Kasnak ve kasnak bezleri
- Desen
- İğne(dikiş iğnesi) iplik, makas
- Alt ipliği
- Makine yağı
- Küçük tornavida
- Büyük tornavida
- Fırça
- Toz bezi
- Ciğer deldi

Resim 4.1: Beyaz iş örtü

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak makineyi beyaz iş tekniği için hazırlayabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Malzemelerinizi ve çalışma yerini hazırlayınız.	➢ Makineyi ışık arkadan ve soldan gelecek şekilde uygun konuma getiriniz. ➢ Araç gereçleri eksiksiz olarak yanınıza alınız.
➢ Baskı ayağını çıkarınız.	➢ Kasnakla yapılan makine nakışlarında kumaşın rahat hareket etmesi için baskı ayağı çıkarılarak işleme yapılır. Dikkat ediniz.
➢ Dişlileri indiriniz	➢ ➢ Dişlilerin inip inmediğini kontrol ediniz.
➢ Masuranızı mekiğe ve mekiği makineye yerleştiriniz.	➢ Masuranızı saat yönünde mekiğe yerleştiriniz ➢ Mekiğe yerleştirilen ipliğin çok sıkı ya da çok gevşek olmamasına dikkat ediniz. ➢ Mekiği mekik yuvasına yerleştiriniz.
➢ Makineye iğneyi takınız.	➢ İğneyi, iplik ve kumaş kalınlığına göre ayarlayınız.
➢ Kullanacağınız iplik rengini tespit ediniz	➢ Belirlenen desene ve kumaş rengine göre renk uyumuna dikkat ederek rengi belirleyiniz.
➢ İpliği makineye takınız.	➢ İpliğin gerginlik ayarına dikkat ediniz. Tansiyon'dan ipliğin gerginliğini ayarlayınız.
➢ Üstten gelen ipliğin gerginliğini kontrol ediniz.	➢ Baskı ayağını indiriniz. ➢ İplik gerginlik ayarını kontrol ediniz. Alt ipliği üste alınız. Bu deneme sonucunda makinenin ayarları hakkında bilgi sahibi olursunuz.
➢ Kasnağınızı makineye yerleştiriniz.	➢ Dikkatli olunuz.
➢ Örnek bezini yedek kasnağa geriniz ve deneme yapınız.	➢ Baskı ayağını indiriniz. ➢ İplik gerginlik ayarını kontrol ediniz. Alt ipliği üste alınız. Bu deneme sonucunda makinenin ayarları hakkında bilgi sahibi olursunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde baskı ayağı çıkarılmadan uygulama yapılmaz.

2. ( ) Beyaz iş yaparken ipliğin gerginlik ayarı önemli değildir.

3. ( ) Makinede işlemeye başlamadan önce deneme kasnağında kontrol edilmelidir.

4. ( ) Masuradaki ipin saat yönünün tersi takılması gerekir.

5. ( ) Beyaz iş tekniğinde kumaşın gergin olması işlemenin düzgünlüğü için önemlidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ–5

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında tekniğe uygun olarak beyaz iş iğne tekniklerini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Makinede beyaz iş yaparken kullanılan malzemeleri araştırınız.
- Ciğerdeldi aleti nedir? Araştırınız.
- Makinede beyaz iş yapılırken nelere dikkat edilmelidir? Araştırınız.

5. MAKİNEDE BEYAZ İŞ TEKNİKLERİNİ UYGULAMA

5.1. Beyaz iş Yaparken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar

-
- Desen çizerken net olmasına
- Deseni çok koyu çizmemeye
- Beyaz iş yaparken kullandığımız kumaşın sık dokunuşlu olmasına
- Kullandığımız kumaşın ütülü olmasına
- Kullanacağımız kumaş ince ise altına tela kullanılmasına
- Makine nakışı kasnağının ince olmasına
- Kumaşı kasnağa gererken en ve boy iplikleri yönünde gerilmesine
- İğne kalınlığının kumaşa uygun seçilmesine
- Desenin etrafına makine dikişinin muntazam geçilmesine
- Sarma yaparken kıvrımlı hatlarda iç kısmına daha sık dış kısmına seyrek batılmasına
- Dolgu yaprağının boyuna doldurulup enine sarılmasına
- Puanın enine doldurulup boyuna sarılmasına
- Zikzak yaparken çok seyrek ya da sık yapılmamasına
- Kordon sararken ipliklerin yan yana sarılmasına
- Kolberin yıpranmaması için en son sarılmasına
- Desenin şeklinin bozulmamasına,
- Renk uyumuna dikkat edilmelidir.

Not: Dolgu tekniklerinin önce kesilmesine yapılacak tekniklerin sonra yapılmasına dikkat ediniz.

Resim 5.1: Beyaz iş örtü

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak ince sarma uygulaması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Malzemelerinizi ve çalışma yerini hazırlayınız.	➢ Makine dişlilerini indiriniz ➢ Baskı ayağını çıkarınız. ➢ Kasnağı sallayarak yapacaksanız, zikzak ayar düğmesini '0' a getiriniz. ➢ Sarma ayarında yapacaksanız zikzak ayar düğmesini '2-3' e getiriniz. ➢ Dikiş ayar kolunu 20'nin üzerine çıkarınız.
➢ Alt ipliği masuraya tekniğe uygun sarınız.	➢ Masura ipliğini makinede ve muntazam sarmaya özen gösteriniz
➢ Masuranızı mekiğe ve mekiği makineye yerleştiriniz.	➢ Mekiğe yerleştirilen ipliğin çok sıkı ya da çok gevşek olmamasına dikkat ediniz. Mekiği mekik yuvasına yerleştiriniz.
➢ Kullanacağınız rengi tespit ediniz.	➢ Belirlenen desene ve kumaş rengine göre renk uyumuna dikkat ederek rengi belirleyiniz.
➢ İpliği makineye takınız.	➢ İpliğin gerginlik ayarına dikkat ediniz. Tansiyon'dan ipliğin gerginliğini ayarlayınız.
➢ Örnek parçayı kasnağa geriniz.	➢ İşleme yaptığınız sürece örnek parçayı yanınızda hazır bulundurunuz.
➢ Örnek parça üzerinde deneme yapınız.	➢ Baskı ayağını indiriniz. Dişlilerin inip inmediğini kontrol ediniz. İplik gerginlik ayarını kontrol ediniz. Alt ipi üste alınız. Bu deneme sonucunda makinenin ayarları hakkında bilgi sahibi olursunuz.
➢ İşlemeye hazırladığınız deseni çizilmiş kumaşınızı kasnağa geriniz.	➢ Kumaşı kasnağa gererken en boy ipliklerine dikkat ederek geriniz.
➢ Kasnağınızı makineye yerleştiriniz.	➢ Kasnağı baskı ayağı yukarıdayken yerleştiriniz.
➢ Baskı ayağını indiriniz.	➢ Baskı ayağı yukarıda iken iplik bol gelir. Makinenin ayarı bozulur, dikkat ediniz.

➢ Belirlediğiniz rengi makineye takınız.	➢ İpliği takarken hiçbir aksamı atlamamaya dikkat ediniz.
➢ Kumaşın zeminine elinizi bastırarak alt ipliği üste çıkarınız.	➢ Elinizi iğneye çok yaklaştırmayınız.
➢ Desenin çevresinden bir sıra makine dikişi geçiniz. ➢ Kordonu desenin başlangıç noktasına tutturunuz. ➢ Kordonun sağına sonra soluna batarak, kordonu kapatacak şekilde ince sarma yapınız.	➢ El, ayak, göz koordinasyonunu kurmaya çalışınız. ➢ Elinizle yavaş bir şekilde kasnağınızı ileriye doğru hareket ettiriniz. ➢ Kordon ipliği üzerinde kasnağı sallayarak veya zikzak ayarına getirerek ince sarma yapınız. **Resim 5.1.1: İnce sarma tekniği** ➢ Sarma işleminde yan yana sarmaya özen gösteriniz. ➢ Desenin şeklini bozmadan çalışmaya dikkat ediniz. **Resim 5.1.2: İnce sarma tekniği**
➢ İşleme bittikten sonra ipliğinizi tutturunuz.	➢ Temiz ve düzenli çalışınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak kalın sarma uygulaması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Çalışma yerini ve araç gereçlerini hazırlayınız.	➢ Makine dişlilerini indiriniz ➢ Baskı ayağını çıkarınız. ➢ Kasnağı sallayarak yapacaksanız, zikzak ayar düğmesini '0' a getiriniz. ➢ Sarma ayarında yapacaksanız zikzak ayar düğmesini '2-3' e getiriniz. ➢ Dikiş ayar kolunu 20'nin üzerine çıkarınız.
➢ Alt ipliği masuraya tekniğe uygun sarınız.	➢ Masura ipliğini makinede ve muntazam sarmaya özen gösteriniz.
➢ Masuranızı mekiğe ve mekiği makineye yerleştiriniz.	➢ Mekiğe yerleştirilen ipliğin çok sıkı ya da çok gevşek olmamasına dikkat ediniz. Mekiği mekik yuvasına yerleştiriniz.
➢ Kullanacağınız rengi tespit ediniz.	➢ Belirlenen desene ve kumaş rengine göre renk uyumuna dikkat ederek rengi belirleyiniz.
➢ İpliği makineye takınız	➢ İpliğin gerginlik ayarına dikkat ediniz. Tansiyon'dan ipliğin gerginliğini ayarlayınız.
➢ Kumaşın zeminine elinizi bastırarak alt ipliği üste çıkarınız.	➢ Elinizi iğneye çok yaklaştırmayınız.
➢ Örnek parça gerili kasnak ile deneme yapınız.	➢ Baskı ayağını indiriniz. ➢ Dişlilerin inip inmediğini kontrol ediniz. ➢ İplik gerginlik ayarını kontrol ediniz. ➢ Alt ipi üste alınız. Bu deneme sonucunda makinenin ayarları hakkında bilgi sahibi olursunuz.
➢ İşlemeye hazırladığınız deseni çizilmiş kumaşınızı kasnağa geriniz.	➢ Kumaşı kasnağa gererken en boy ipliklerine dikkat ederek geriniz.
➢ Kasnağınızı makineye yerleştiriniz.	➢ Kasnağı baskı ayağı yukarıdayken yerleştiriniz.

➢ Baskı ayağını indiriniz.	➢ Baskı ayağı yukarıda iken iplik bol gelir. Makinenin ayarı bozulur. Dikkat ediniz.
➢ Belirlediğiniz rengi makineye takınız.	➢ İpliği takarken hiçbir aksamı atlamamaya dikkat ediniz.
➢ Desenin çevresinden bir sıra makine dikişi geçiniz. ➢ Desenin içini Çin iğnesi tekniğiyle doldurunuz. Dolgunluk vermesi açısından ortasına daha fazla batınız. ➢ Alt dolgusu yapılan desenin en geniş yerinden başlayarak soldan sağa doğru sarınız.	➢ Çin iğnesi yaparken el, ayak, göz koordinasyonunu kurmaya çalışınız. ➢ Dolgu işlemi, sarma işlemiyle aynı yönde olmalıdır; unutmayınız. ➢ Desende kabarık bir görünüm istemiyorsanız altını doldurmayabilirsiniz. **Resim 5.2.1: Kalın sarma tekniği** ➢ Sarma işleminde yan yana sarmaya özen gösteriniz.
➢ İşleme bittikten sonra ipliğinizi tutturunuz.	➢ Temiz ve düzenli çalışınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak kolber uygulaması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Malzemelerinizi ve çalışma yerinizi hazırlayınız.	➢ Makine dişlilerin indiriniz. ➢ Baskı ayağını çıkarınız. ➢ Kasnağı sallayarak yapacaksanız, zikzak ayar düğmesini '0' a getiriniz. ➢ Sarma ayarında yapacaksanız zikzak ayar düğmesini '2-3' e getiriniz. ➢ Dikiş ayar kolunu 20'nin üzerine çıkarınız.
➢ Alt ipliği masuraya tekniğe uygun sarınız.	➢ Masura ipliğini makinede ve muntazam sarmaya özen gösteriniz.
➢ Masuranızı mekiğe ve mekiği makineye yerleştiriniz.	➢ Mekiğe yerleştirilen ipliğin çok sıkı ya da çok gevşek olmamasına dikkat ediniz. Mekiği mekik yuvasına yerleştiriniz.
➢ Kullanacağınız rengi tespit ediniz.	➢ Belirlenen desene ve kumaş rengine göre renk uyumuna dikkat ederek rengi belirleyiniz.
➢ İpliği makineye takınız	➢ İpliğin gerginlik ayarına dikkat ediniz. Tansiyon'dan ipliğin gerginliğini ayarlayınız.
➢ Örnek parça gerili kasnak ile deneme yapınız.	➢ Baskı ayağını indiriniz. Dişlilerin inip inmediğini kontrol ediniz. İplik gerginlik ayarını kontrol ediniz. Alt ipi üste alınız. Bu deneme sonucunda makinenin ayarları hakkında bilgi sahibi olursunuz.
➢ İşlemeye hazırladığınız deseni çizilmiş kumaşınızı kasnağa geriniz.	➢ Kumaşı kasnağa gererken en boy ipliklerine dikkat ederek geriniz.
➢ Kasnağınızı makineye yerleştiriniz.	➢ Kasnağı baskı ayağı yukarıdayken yerleştiriniz.
➢ Baskı ayağını indiriniz.	➢ Baskı ayağı yukarıda iken iplik bol gelir. Makinenin ayarı bozulur.
➢ Belirlediğiniz rengi makineye takınız.	➢ İpliği takarken hiçbir aksamı atlamamaya dikkat ediniz.
➢ Kumaşın zeminine elinizi bastırarak alt ipliği üste çıkarınız.	➢ Elinizi iğneye çok yaklaştırmayınız.
➢ Desenin çevresinden bir sıra makine dikişi geçiniz. ➢ Makine dikişi ortada kalacak şekilde ince zikzak geçiniz.	➢ El, ayak, göz koordinasyonunu kurmaya çalışınız. ➢ Elinizle yavaş bir şekilde kasnağınızı ileriye doğru hareket ettiriniz.

➢ Desenin içi küçükse tamamını, büyükse ince uçlu nakış makası ile bir kısmını kesiniz. ➢ Desen küçükse üç defa, büyükse beş yada yedi defa karşılıklı gelece şekilde makine dikişi gidip geliniz. ➢ Makine dikişlerinin üzerinden ince sarma tekniği ile sarınız. ➢ Desenin büyüklüğüne dikkat ederek aynı işlemi tekrarlayınız.	 **Resim 5.2.2: Kolber tekniği** ➢ Kordon ipi üzerine kasnağı sallayarak veya zigzak ayarına getirerek ince sarma yapınız. ➢ Sarma işleminde yan yana sarmaya özen gösteriniz. **Resim 5.2.3: Kolber tekniği**
➢ İşleme bittikten sonra ipliğinizi tutturunuz.	➢ Temiz ve düzenli çalışınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak İngiliz İşi uygulaması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Malzemelerinizi ve çalışma yerini hazırlayınız.	➢ Makine dişlilerini indiriniz ➢ Baskı ayağını çıkarınız. ➢ Kasnağı sallayarak yapacaksanız, zikzak ayar düğmesini '0' a getiriniz. ➢ Sarma ayarında yapacaksanız zikzak ayar düğmesini '2-3' e getiriniz. ➢ Dikiş ayar kolunu 20'nin üzerine çıkarınız.
➢ Alt ipliği masuraya tekniğe uygun sarınız.	➢ Masura ipliğini makinede ve muntazam sarmaya özen gösteriniz.
➢ Masuranızı mekiğe ve mekiği makineye yerleştiriniz.	➢ Mekiğe yerleştirilen ipliğin çok sıkı ya da çok gevşek olmamasına dikkat ediniz. Mekiği mekik yuvasına yerleştiriniz.
➢ Kullanacağınız rengi tespit ediniz.	➢ Belirlenen desene ve kumaş rengine göre renk uyumuna dikkat ederek rengi belirleyiniz.
➢ İpliği makineye takınız	➢ İpliğin gerginlik ayarına dikkat ediniz. ➢ Tansiyon'dan ipliğin gerginliğini ayarlayınız.
➢ Deneme yapınız.	➢ Baskı ayağını indiriniz. Dişlilerin inip inmediğini kontrol ediniz. İplik gerginlik ayarını kontrol ediniz. Alt ipi üste alınız. Bu deneme sonucunda makinenin ayarları hakkında bilgi sahibi olursunuz.
➢ İşlemeye hazırladığınız deseni çizilmiş kumaşınızı kasnağa geriniz.	➢ Kumaşı kasnağa gererken en boy ipliklerine dikkat ederek geriniz.
➢ Kasnağınızı makineye yerleştiriniz.	➢ Kasnağı baskı ayağı yukarıdayken yerleştiriniz.
➢ Baskı ayağını indiriniz.	➢ Baskı ayağı yukarıda iken iplik bol gelir. Makinenin ayarı bozulur.
➢ Belirlediğiniz rengi makineye takınız.	➢ İpliği takarken hiçbir aksamı atlamamaya dikkat ediniz.
➢ Kumaşın zeminine elinizi bastırarak alt ipliği üste çıkarınız.	➢ Elinizi iğneye çok yaklaştırmayınız.

➢ Desenin çevresinden bir sıra makine dikişi geçiniz. ➢ Makine dikişi üzerinden 2 mm genişliğinde zikzak yapınız. ➢ Desenin içi küçükse tamamını, büyükse ince uçlu nakış makası ile bir kısmını kesiniz. ➢ Kordon ipliği desenin ince tarafına tutturunuz. ➢ Desenin şeklini bozmadan ince sarma tekniği ile sarınız.	➢ El, ayak, göz koordinasyonunu kurmaya çalışınız. **Resim 5.6: İngiliz işi tekniği** **Resim 5.7: İngiliz işi tekniği**
➢ İşleme bittikten sonra ipliğinizi tutturunuz.	➢ Temiz ve düzenli çalışınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak Puan uygulaması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Malzemelerinizi, çalışma yerini hazırlayınız.	➢ Makine dişlilerini indiriniz ➢ Baskı ayağını çıkarınız. ➢ Kasnağı sallayarak yapacaksanız, zikzak ayar düğmesini '0' a getiriniz. ➢ Sarma ayarında yapacaksanız zikzak ayar düğmesini '2-3' e getiriniz. ➢ Dikiş ayar kolunu 20'nin üzerine çıkarınız.
➢ Alt ipliği masuraya tekniğe uygun sarınız.	➢ Masura ipliğini makinede ve muntazam sarmaya özen gösteriniz.
➢ Masuranızı mekiğe ve mekiği makineye yerleştiriniz.	➢ Mekiğe yerleştirilen ipliğin çok sıkı ya da çok gevşek olmamasına dikkat ediniz. Mekiği mekik yuvasına yerleştiriniz.
➢ Kullanacağınız rengi tespit ediniz.	➢ Belirlenen desene ve kumaş rengine göre renk uyumuna dikkat ederek rengi belirleyiniz.
➢ İpliği makineye takınız	➢ İpliğin gerginlik ayarına dikkat ediniz. Tansiyon'dan ipliğin gerginliğini ayarlayınız.
➢ Deneme yapınız.	➢ Alt ipi üste alınız. Bu deneme sonucunda makinenin ayarları hakkında bilgi sahibi olursunuz.
➢ İşlemeye hazırladığınız deseni çizilmiş kumaşınızı kasnağa geriniz.	➢ Kumaşı kasnağa gererken en boy ipliklerine dikkat ederek geriniz.
➢ Kasnağınızı makineye yerleştiriniz.	➢ Kasnağı baskı ayağı yukarıdayken yerleştiriniz.
➢ Baskı ayağını indiriniz.	➢ Baskı ayağı yukarıda iken iplik bol gelir. Makinenin ayarı bozulur.
➢ Belirlediğiniz rengi makineye takınız.	➢ İpliği takarken hiçbir aksamı atlamamaya dikkat ediniz.
➢ Kumaşın zeminine elinizi bastırarak alt ipliği üste çıkarınız.	➢ Elinizi iğneye çok yaklaştırmayınız.
➢ Desenin çevresinden bir sıra makine dikişi geçiniz. ➢ Kumaş üzerinde puan yapılacak yeri	➢ Etrafından beşli dikiş geçebilirsiniz.

tespit ediniz. ➢ Yapılacak yerin alt dolgusu için enine doldurunuz. ➢ Boyuna sarınız. ➢ Tekrar enine sararak işlemi tamamlayınız.	 **Resim 5.5.1: Puan tekniği**
➢ İşleme bittikten sonra ipliğinizi tutturunuz.	➢ Temiz ve düzenli çalışınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak Ciğerdeldi uygulaması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Malzemelerinizi, çalışma yerini hazırlayınız.	➢ Makine dişlilerini indiriniz ➢ Baskı ayağını çıkarınız. ➢ Kasnağı sallayarak yapacaksanız, zikzak ayar düğmesini '0' a getiriniz. ➢ Sarma ayarında yapacaksanız zikzak ayar düğmesini '2-3' e getiriniz. ➢ Dikiş ayar kolunu 20'nin üzerine çıkarınız.
➢ Alt ipliği masuraya tekniğe uygun sarınız.	➢ Masura ipliğini makinede ve muntazam sarmaya özen gösteriniz.
➢ Masuranızı mekiğe, mekiği makineye yerleştiriniz.	➢ Mekiğe yerleştirilen ipliğin çok sıkı ya da çok gevşek olmamasına dikkat ediniz. Mekiği mekik yuvasına yerleştiriniz.
➢ Kullanacağınız rengi tespit ediniz.	➢ Belirlenen desene ve kumaş rengine göre renk uyumuna dikkat ederek rengi belirleyiniz.
➢ İpliği makineye takınız	➢ İpliğin gerginlik ayarına dikkat ediniz. Tansiyon'dan ipliğin gerginliğini ayarlayınız.
➢ Deneme yapınız.	➢ Bu deneme sonucunda makinenin ayarları hakkında bilgi sahibi olursunuz.
➢ İşlemeye hazırladığınız deseni çizilmiş kumaşınızı kasnağa geriniz.	➢ Kumaşı kasnağa gererken en boy ipliklerine dikkat ederek geriniz.
➢ Kasnağınızı makineye yerleştiriniz.	➢ Kasnağı baskı ayağı yukarıdayken yerleştiriniz.
➢ Baskı ayağını indiriniz.	➢ Baskı ayağı yukarıda iken iplik bol gelir. Makinenin ayarı bozulur.
➢ Belirlediğiniz rengi makineye takınız.	➢ İpliği takarken hiçbir aksamı atlamamaya dikkat ediniz.
➢ Kumaşın zeminine elinizi bastırarak alt ipliği üste çıkarınız.	➢ Elinizi iğneye çok yaklaştırmayınız.

➢ Desenin çevresinden bir sıra makine dikişi geçiniz. ➢ Makine dikişi üzerinden 2 mm genişliğinde zikzak yapınız ➢ Ciğerdeldi aleti ile alanı deliniz. ➢ Kordon ipliğini tutturarak, dairenin şeklini bozmadan ince sarma tekniği ile sarınız.	 **Resim 5.6.1: Ciğerdeldi Aleti** **Resim 5.6.2: Ciğerdeldi**
➢ İşleme bittikten sonra ipliğinizi tutturunuz.	➢ Temiz ve düzenli çalışınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak dolgu yaprak uygulaması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Malzemelerinizi, çalışma yerini hazırlayınız.	➢ Makine dişlilerini indiriniz ➢ Baskı ayağını çıkarınız. ➢ Kasnağı sallayarak yapacaksanız, zikzak ayar düğmesini '0' a getiriniz. ➢ Sarma ayarında yapacaksanız zikzak ayar düğmesini '2-3' e getiriniz. ➢ Dikiş ayar kolunu 20'nin üzerine çıkarınız.
➢ Alt ipliği masuraya tekniğe uygun sarınız.	➢ Masura ipliğini makinede ve muntazam sarmaya özen gösteriniz.
➢ Masuranızı mekiğe ve mekiği makineye yerleştiriniz.	➢ Mekiğe yerleştirilen ipliğin çok sıkı ya da çok gevşek olmamasına dikkat ediniz. Mekiği mekik yuvasına yerleştiriniz.
➢ Kullanacağınız rengi tespit ediniz.	➢ Belirlenen desene ve kumaş rengine göre renk uyumuna dikkat ederek rengi belirleyiniz.
➢ İpliği makineye takınız	➢ İpliğin gerginlik ayarına dikkat ediniz. Tansiyon'dan ipliğin gerginliğini ayarlayınız.
➢ Deneme yapınız.	➢ Bu deneme sonucunda makinenin ayarları hakkında bilgi sahibi olursunuz.
➢ İşlemeye hazırladığınız deseni çizilmiş kumaşınızı kasnağa geriniz.	➢ Kumaşı kasnağa gererken en boy ipliklerine dikkat ederek geriniz.
➢ Kasnağınızı makineye yerleştiriniz.	➢ Kasnağı baskı ayağı yukarıdayken yerleştiriniz.
➢ Baskı ayağını indiriniz.	➢ Baskı ayağı yukarıda iken iplik bol gelir. Makinenin ayarı bozulur.
➢ Belirlediğiniz rengi makineye takınız.	➢ İpliği takarken hiçbir aksamı atlamamaya dikkat ediniz.
➢ Kumaşın zeminine elinizi bastırarak alt ipliği üste çıkarınız.	➢ Elinizi iğneye çok yaklaştırmayınız.

➢ Desenin çevresinden bir sıra makine dikişi geçiniz. ➢ Desenin boyuna Çin iğnesi veya makine dikişi ile dolgu yapınız. ➢ Desenin ince tarafından başlayarak sarma tekniği ile sarınız. ➢ Yuvarlak hatları muntazam dönmek için, iç kısımlara daha sık, dış kısımları seyrek sarınız.	 **Resim 5.7.1: Dolgu yaprak tekniği** **Resim 5.7.2: Dolgu yaprak tekniği**
➢ İşleme bittikten sonra ipliğinizi tutturunuz.	➢ Temiz ve düzenli çalışınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak yarma yaprak uygulaması yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Malzemelerinizi çalışma yerini hazırlayınız.	➢ Makine dişlilerini indiriniz. ➢ Baskı ayağını çıkarınız. ➢ Kasnağı sallayarak yapacaksanız zikzak ayar düğmesini '0' a getiriniz. ➢ Sarma ayarında yapacaksanız zikzak ayar düğmesini '2-3' e getiriniz. ➢ Dikiş ayar kolunu 20'nin üzerine çıkarınız.
➢ Masuranızı mekiğe ve mekiği makineye yerleştiriniz.	➢ Alt ipliğin sağlam olmasına dikkat ediniz.
➢ Kullanacağınız rengi tespit ediniz.	➢ Belirlenen desene ve kumaş rengine göre renk uyumuna dikkat ederek rengi belirleyiniz.
➢ İpliği makineye takınız	➢ İpliğin gerginlik ayarına dikkat ediniz. Tansiyon'dan ipliğin gerginliğini ayarlayınız.
➢ Deneme yapınız.	➢ Bu deneme sonucunda makinenin ayarları hakkında bilgi sahibi olursunuz.
➢ Kasnağınızı makineye yerleştiriniz.	➢ Kasnağı baskı ayağı yukarıdayken yerleştiriniz.
➢ Baskı ayağını indiriniz.	➢ Baskı ayağı yukarıda iken iplik bol gelir. Makinenin ayarı bozulur.
➢ Kumaşın zeminine elinizi bastırarak alt ipliği üste çıkarınız.	➢ Elinizi iğneye çok yaklaştırmayınız.
➢ Desenin üzerinden bir sıra makine dikişi geçiniz. ➢ Deseni boyuna makine dikişi ile ikiye bölünüz. ➢ Boyuna birbirine karışmayacak şekilde dolgu yapınız. ➢ Her iki bölümü ayrı ayrı sarma tekniği ile (desenin ince tarafından kalın tarafına doğru) sarınız.	 **Resim 5.8.1:Yarma yaprak tekniği**

	 Resim 5.8.2:Yarma yaprak tekniği
➢ İşleme bittikten sonra ipliğinizi tutturunuz.	➢ Temiz ve düzenli çalışınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde kasnağın ince olması gerekir.

2. ( ) Beyaz iş yaparken önce ince sarma tekniği uygulanmalıdır.

3. ( ) Makinede işlemeye başlamadan önce deneme kasnağında kontrol edilmelidir.

4. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde kotonu sararken önce soldan başlanmalıdır.

5. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde puan yuvarlak hatlarda uygulanan bir tekniktir.

6. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde dolgu yaprak geniş alanlarda kullanılır.

7. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde kolber büyük alanlara uygulanır.

8. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde sarma yaparken kıvrımlı hatlarda kıvrımın iç kısmına seyrek batırılır.

9. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde zikzak yaparken çok seyrek uygulanmalıdır.

10. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde alt dolgusu yaparken güzel görünmesi için desenin orta kısmı fazla doldurulur.

11. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde renk uyumu önemlidir.

12. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde işleme iplerini pekiştirmek önemlidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ–6

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında tekniğe uygun olarak yardımcı iğne tekniklerini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Beyaz iş tekniğinde kullanılan yardımcı iğne tekniklerini araştırınız.
- Çevrenizden edindiğiniz işlenmiş ürünleri veya resimleri arkadaşlarınızla inceleyiniz.

6. BEYAZ İŞ TEKNİĞİNDE KULLANILAN YARDIMCI İĞNE TEKNİKLERİ

Beyaz iş tekniğinde kullanılan teknikler kadar yardımcı iğne teknikleri de önemlidir. Seçilecek olan yardımcı iğne teknikleri ürünü zenginleştirerek daha güzel görünmesini sağlayacaktır. Kullanılan yardımcı iğne teknikleri;

- Makine dikişi
- Beşli dikiş
- Kum iğnesi
- Antep işidir.

6.1. Makine Dikişi

Makine dikişi yardımcı bir tekniktir. Desenin sınırını belirlemede ve desenin içini doldurup estetik bir görünüm sağlamak amacıyla kullanılır. Makinenin düz dikiş ayarına getirilmesiyle uygulanır

6.2. Beşli Dikiş

Beşli dikiş yardımcı bir tekniktir. Beyaz işte yaprakların ve çiçeklerin damar, hatlarını belirlemede kullanılır.

Resim 6.1: Beyaz iş ve yardımcı iğne teknikleri ile yapılmış örtü

6.3. Kum İğnesi

Beyaz iş tekniğinde yardımcı iğne olarak sıkça kullanılan bir tekniktir. Hazırlanan iplikler yardımıyla birbirine eşit daireler oluşturarak doldurulur. Genellikle desenin yüzeyi tamamen doldurulacaksa veya fon kumaşının tonlarında beyaz iş tekniğinde kullanılır.

Resim 6.2: Beyaz iş ve yardımcı iğne teknikleri ile yapılmış örtü

6.4. Antep İşi

Antep işi sayılabilen kumaşlar üzerine, en ve boy ipliklerinin kesilip çekilmesiyle yapılan bir tekniktir. Beyaz iş tekniğinde sıkça kullanılan bir tekniktir. Çiçeklerin ortası Antep işi ajurları ile işlenir.

Antep işi ajurlarından bazıları şunlardır;

- Filitre
- Mercimek ajuru
- Ciğerdeldi
- Cemelyan ajuru
- Örümcek ajuru
- Çitime
- Badem ajuru
- Kartopu ajuru

Resim 6.3: Beyaz iş ve yardımcı iğne teknikleri ile yapılmış örtü

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak yardımcı iğne tekniklerini uygulayabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Malzemelerinizi çalışma yerini hazırlayınız.	➢ Makine dişlilerini indiriniz ➢ Baskı ayağını çıkarınız. ➢ Kasnağı sallayarak yapacaksanız zikzak ayar düğmesini ‘0’ a getiriniz. ➢ Sarma ayarında yapacaksanız zikzak ayar düğmesini ‘2-3’ e getiriniz. ➢ Dikiş ayar kolunu 20’nin üzerine çıkarınız.
➢ Makine dikişi tekniğini uygulamak için; Desenin üzerinden bir sıra makine dikişi geçiniz. ➢ Desenin içini tamamen dolduracaksanız muntazam bir şekilde uygulayınız.	 **Resim 6.1.1: Makine dikişi**
➢ Beşli dikiş tekniğini uygulamak için; Desen üzerinde beşli dikiş yapılacak yeri belirleyiniz. ➢ Dikiş iriliğini desen hatlarına göre ayarlayınız.	➢ Alt ipliğin sağlam olmasına dikkat ediniz.

	Resim 6.1.2: Beşli dikiş
➢ Kum iğnesi tekniğini uygulamak için; Desenin üzerinden bir sıra makine dikişi geçiniz. ➢ Desenin içini tamamen dolduracaksanız uygun zemin üzerine daireler şeklinde uygulayınız. ➢ Ayrıntılı bilgi için bakınız ”Kum iğnesi” modülü.	➢ Belirlenen desene ve kumaş rengine göre renk uyumuna dikkat ederek rengi belirleyiniz. **Resim 6.1.3: Kum iğnesi**
➢ Antep işi tekniğini uygulamak için; Desenin üzerinden bir sıra makine dikişi geçiniz. ➢ Sayılabilen kumaşlar üzerine, en ve boy ipliklerinin kesilip çekilmesi ile gerçekleştirilir. ➢ Çiçeklerin ortası Antep ajuru ile işlenir ➢ Ayrıntılı bilgi için bakınız “Antep işi” modülü.	➢ İpliğin gerginlik ayarına dikkat ediniz. Tansiyon’dan ipliğin gerginliğini ayarlayınız. **Resim 6.1.4:Yardımcı iğne teknikleri ile yapılan örtü**
➢ İşleme bittikten sonra ipliğinizi tutturunuz.	➢ Temiz ve düzenli çalışınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde yardımcı olarak makine dikişi kullanılır.

2. ( ) Beyaz iş yaparken işlem basamağı sırasına göre çalışmak önemli değildir.

3. ( ) Makinede işlemeye başlamadan önce deneme kasnağında kontrol edilmelidir.

4. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde yardımcı olarak kum iğnesi kullanılmaz.

5. **( )** Makinede beyaz iş tekniğinde yardımcı teknik olarak beşli dikiş kullanılır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ–7

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında tekniğe uygun olarak kenar temizleme tekniklerini uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Beyaz iş tekniğinde kullanılan kenar temizleme tekniklerini araştırınız.
- İşlenmiş ürünlerden bohçalara hangi kenar temizleme tekniklerinin uygulandığını araştırınız.
- Yaptığınız ürüne ve kumaş özelliğine uygun kenar temizleme tekniklerini araştırınız.

7. KENAR TEMİZLEME

İşlediğimiz ürüne güzel görünüm, sağlamlık kazandırmak ve kullanışlı hale getirmek amacıyla yapılır. Kenar temizleme teknikleri işlemeye, kumaşa ve kullanılacak yere göre farklılıklar gösterir.

Resim 7.1: Beyaz iş örtü

7.1. Kenar Temizleme Çeşitleri

- Köşe yaparak kenar temizleme tekniği
- Oya yaparak kenar temizleme tekniği
- Beyaz iş yaparak kenar temizleme tekniği

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak işlenmiş ürüne kenar temizleme tekniğini uygulayabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Ürüne ara ütü yapınız.	➢ İşlemenin üzerine ütü basmayınız. ➢ Kumaş özelliğine uygun ütü ayarı seçiniz.
➢ Ürüne, tekniğe ve zevke uygun kenar temizleme çeşidini seçiniz.	➢ Tekniğe ve kumaş özelliğine uygun kenar temizlemesi seçmeye dikkat ediniz. **Resim 7.2: Beyaz iş örtü**
➢ Uygun kenar temizleme çeşidini ürününüze uygulayınız.	➢ Seçtiğiniz tekniğin işlem basamakları için bk. ‘‘Kasnaksız Makine Nakışları” modülü

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde kenar temizleme önemlidir.

2. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde kenar temizleme yapılacak yere ütü yapılmaz.

3. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde ürün özelliğine göre kenar temizliği yapılmalıdır.

4. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde kenar temizleme ürüne güzel görünüm vermek amacıyla kullanılır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ–8

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında tekniğe uygun olarak ütü yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Yaptığınız ürüne ve kumaş özelliğine uygun ütü ısısını araştırınız.

8. ÜTÜ YAPMA

Yapılan işlemenin net, güzel ve daha dayanıklı olması için mutlaka ütülenmesi gerekir. Ütülerken kumaş özelliği dikkate alınmalıdır. Kumaş özelliğine uygun ütü ayarı yapılmaz ise kumaş sararır, hatta bozulabilir.

8.1. Ütü Yaparken Dikkat Edilecek Noktalar

- Ütü yapılacak ortamın ve ütü altının temiz olmasına
- Ütü ayarının kumaşa uygun hazırlanmasına
- Ütü sıcaklığının başka bir kumaş üzerinde denenmesine
- Kumaşı ütülerken boy ipliği doğrultusunda ütü yapılmasına
- Saten türü kumaşları buharlı ütü ile ütülememeye
- Teyelli bölümlerin, üzerine ütü basmamaya
- Narin kumaşlarda ütü yapılırken kumaşın sararmaması için kâğıt kullanmaya
- Beyaz iş tekniğinde, işleme bittikten sonra kesinlikle işin üzerine direk ütü basılmaması ve buharlı ütü ile buhar vererek, işlemenin özelliğini bozmadan tekniğine uygun net ütü yapılmasına
- Yardımcı malzemelerle süsleme yaptığınız ürünleri ütülerken; üzerine ütü basılmamasına dikkat edilmelidir.

Resim 8.1: Beyaz iş örtü

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak bitmiş ürüne ütü yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Ütü masasının üstünü hazırlayınız.	➢ Ütü masasının üstünü ve çevresini temizleyiniz.
➢ Ütüyü hazırlayınız.	➢ Ütüyü kumaş özelliğine uygun sıcaklıkta hazırlayınız.
➢ Ütü bezi veya kağıt kullanınız.	➢ Kumaşın sararmaması ve kirlenmemesi için dikkat ediniz.
➢ Kumaşı tersinden ütüleyiniz	➢ Ütülerken kumaşın en ve boy ipliklerine dikkat ederek ütü yapınız.
➢ Beyaz iş tekniğine uygun ütü yapınız.	➢ Net ütü yapınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Makinede beyaz iş tekniğinde saten türü kumaşlar buharlı ütü ile ütülenmelidir.
2. ( ) Ütü yapılacak ortamın ve ütü altının temiz olması gerekir.
3. ( ) Kumaşa verev yönünde ütü yapılmalıdır.
4. ( ) Narin kumaşlarda ütü yapılırken kumaşın sararmaması için kâğıt kullanılmalıdır.
5. ( ) Kumaşı ütülerken boy ipliği doğrultusunda ütü yapmaya dikkat edilmelidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ–9

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında, ürünlerin kalite kontrolünü ve leke temizleme yöntemlerini öğrenip uygulayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizde üretim yapan atölyelerde kalite kontrol konusunu araştırınız.
- Topladığınız verileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.
- Çevrenizdeki üretim atölyesine arkadaşlarınızla giderek kalite kontrol yapımını izleyebilirsiniz.
- Çeşitli kumaşlarda leke yöntemlerini uygulayarak deneyiniz, sonucunu rapor hâline getirerek sınıf ortamında paylaşınız.

9. KALİTE KONTROL

Hataları tespit ederek, üretilen ürünün standartlara uygunluğunu belirleyen uygulamadır. Kalite kontrol, ürün yapım aşamasında da uygulanmalıdır. Ürün tamamlandıktan sonra kalite kontrol yapılarak kullanıma hazır hâle getirilmiş olur. Kalite kontrol yapılırken şu hususlara dikkat edilir:

- İşleme eksikliği
- İplikleri çekince sökülme
- Ürün ölçülerine uygunluğu
- Alt ve üst yüzeylerde iplik temizleme
- Oluşan lekeleri giderme

9.1. Kalite Kontrolün Amacı

Kalite kontrolün amacı, uyulması gereken kurallar ile ürün arasındaki farklılıkları tespit etmek, üretim sonucu ortaya çıkan ürünlerin kullanım uygunluğunu belgelemektir. Hatalı ürünlerin düzeltilmesi veya yenilenmesidir.

9.2. Alt İplik Temizleme

Ürünlerin alt ipliklerini iğneye takıp, işlemenin içinden geçirerek, makasla kesilip ürünün alt kısmı temizlenir.

9.3. Üst İplik Temizleme

Ürünler, işleme esnasında ve sonra incelenerek işleme eksiklikleri olan veya hatalı işlenmiş yerlerde düzeltme yapılır. Ürünlerin yüzeyinde kalan iplikler iğne veya tığ yardımı ile işlemenin altına geçirilip tutturularak temizlenir.

9.4. Tela

Kumaşa farklı usullerle tutturulan ara katmandır. Nakışta kumaşın direncini artırmak için kullanılır. Belli bir sertlik ve form verir, takviye eder ve muntazam olmasını sağlar. Telalar ürün tamamlandıktan sonra ince uçlu makas ile kesilerek temizlenir.

9.4.1. Tela Çeşitleri

- Dokuma telalar
- Yapışkan (preslenmiş) telalar
- Suda eriyen (homojen) telalar

NOT: Beyaz iş tekniğinde ince dokunuşlu kumaşlara tokluk vermesi ve kesilerek yapılan (kolber) tekniklerin atmaması açısından tela kullanılır. Telalar ürün tamamlandıktan sonra ince uçlu makas ile kesilerek temizlenir. Bu işlem yapılırken dikkatli davranmak gerekir. Ayrıntılı bilgi için bk. “İşlemeye Hazırlık” modülü

9.5. Leke Tanımı

Kirletici bir maddenin yüzey üzerinde bıraktığı iz, kumaş veya ürün üzerinde oluşan kirlerdir.

9.5.1. Leke Temizleme Yöntemleri

- Tamponlama yöntemi
- Buharlama yöntemi

NOT: Ayrıntılı bilgi için bk. “İşlemeye Hazırlık” modülü

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak bitmiş ürünün kalite kontrolünü yapabileceksiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Hatalı ve eksik işlenmiş ürünleri tespit ediniz.	➢ Ürün üzerinde leke olup olmadığını araştırınız. Lekenin makine yağı olup olmadığını kontrol ediniz.
➢ Alt iplik temizliği yapınız.	➢ Alt ipliği işlemenin altına gizleyiniz
➢ Üst iplik temizliği yapınız	➢ Üst ipliğini işlemenin görüntüsünü bozmayacak şekilde gizleyiniz.
➢ Tela temizliği yapınız	➢ Kumaşa destek vermek amacıyla ➢ kullandığınız telaları işleme bittikten sonra kumaşa zarar vermeden kesiniz.
➢ Leke kontrolü yapınız.	➢ Ürün üzerinde leke mevcutsa (bk. "İşlemeye Hazırlık" modülü) temizleyiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamakları ve önerilerde belirtilen hususları dikkate alarak yağ lekesini çıkartabilirsiniz.

İşlem Basamakları	Öneriler
➢ Mulaj kağıdını seriniz.	➢ Düzenli çalışınız.
➢ Pudra serpiniz.	➢ Lekeli kısmın üstüne yerleştiriniz.
➢ Kumaşı yerleştiriniz.	➢ Temiz ve titiz olunuz.
➢ Pudra serpiniz.	➢ Temiz ve titiz olunuz.
➢ Mulaj kağıdı koyunuz.	➢ İş disiplinine sahip olunuz.
➢ Ütüleyiniz.	➢ Dikkatli olunuz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. ( ) Kalite kontrol; hataları tespit ederek, üretilen ürünün standartlara uygunluğunu belirleyen uygulamadır.

2. ( ) Tela, kumaşa farklı usullerle tutturulan ara katmandır. Nakışta kumaşın direncini artırmak için kullanılır.

3. ( ) Ürünlerin yüzeyinde kalan iplikler iğne veya tığ yardımı ile işlemenin altına geçirilip tutturularak temizlenir.

4. ( ) Beyaz iş tekniğinde kalın dokunuşlu kumaşlara tokluk vermesi ve kesilerek yapılan (kolber) tekniklerin atmaması açısından tela kullanılır.

5. ( ) Leke; kirletici bir maddenin yüzey üzerinde bıraktığı iz, kumaş veya ürün üzerinde oluşan kirlerdir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

UYGULAMA SORUSU

Bitmiş ölçüsü: eni 30 cm, boyu 30 cm olan beyaz kumaş üzerine beyaz işi tekniğine uygun peçete desen çizerek renklendiriniz ve tekniğe uygun işleyiniz.

Beyaz iş tekniğine uygun yaptığınız ürün üzerinde kenar temizleme tekniğini ürün özelliğini dikkate alarak uygulayınız.

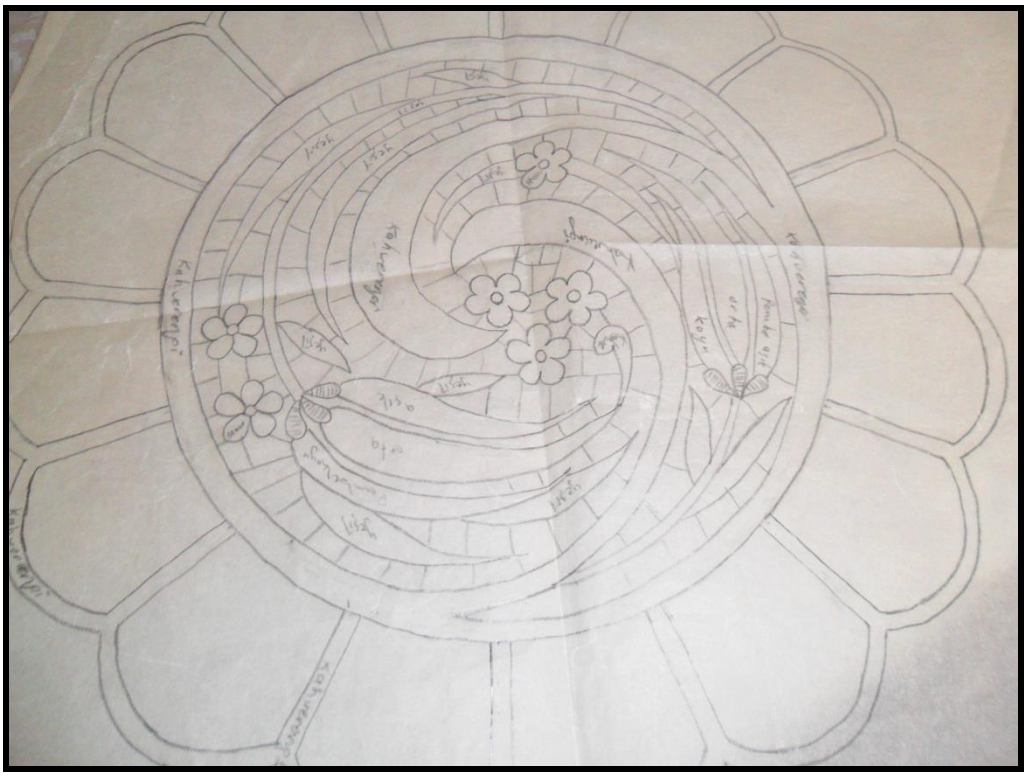

Bu uygulama faaliyetin yapmış olduğunuz çalışmayı değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

İşlem Basamakları

- Beyaz iş tekniğine uygun desen araştırması yapınız.
- Desen çizimi yapınız.
- Deseni renklendiriniz
- Desene, ürüne ve tekniğine uygun malzeme seçimi yapınız.
- Kumaşı işlemeye hazırlayınız.
- Uygun teknikle deseni kumaşa geçiriniz.
- Kasnak bezlerini gerekiyorsa kumaşınıza dikiniz
- Kumaşı, kasnağınıza tekniğine uygun geriniz.
- Makinenizi beyaz iş tekniğine uygun hazırlayınız.

- Makinenizin tozunu alıp bakımını yapınız.
- Kasnağa gerdiğiniz kumaşınızı makinenize yerleştiriniz.
- Baskı ayağını indiriniz.
- Ürün üzerinde desene ve tekniğe uygun beyaz iş tekniğini uygulayınız.
- Ürün üzerinde, desene ve tekniğe uygun yardımcı iğne tekniklerini uygulayınız.
- Ürün üzerinde tekniğe uygun kenar temizleme tekniğini uygulayınız.
- Tekniğe ve ürüne uygun ütü yapınız.
- Tekniğe ölçüye uygun kalite kontrolü yapınız
- Zamanı iyi kullanınız.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y
3	D
4	D
5	Y

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	Y
2	Y
3	D
4	D

ÖĞRENME FAALİYETİ-3'İN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	D
3	Y
4	D
5	Y
6	D

ÖĞRENME FAALİYETİ-4'NİN CEVAP ANAHTARI

1	D
2	Y
3	D
4	Y
5	D

ÖĞRENME FAALİYETİ-5'İN CEVAP ANAHTARI

1	**D**
2	**Y**
3	**D**
4	**Y**
5	**D**
6	**Y**
7	**D**
8	**Y**
9	**Y**
10	**D**
11	**D**
12	**D**

ÖĞRENME FAALİYETİ-6'İN CEVAP ANAHTARI

1	**D**
2	**Y**
3	**D**
4	**Y**
5	**D**

ÖĞRENME FAALİYETİ-7'NİN CEVAP ANAHTARI

1	**D**
2	**Y**
3	**D**
4	**D**

ÖĞRENME FAALİYETİ-8'İN CEVAP ANAHTARI

1	**Y**
2	**D**
3	**Y**
4	**D**
5	**D**

ÖĞRENME FAALİYETİ-9 NİN CEVAP ANAHTARI

1	**D**
2	**D**
3	**D**
4	**Y**
5	**D**

KAYNAKÇA

- KORKUSUZ YÜKSEL Süheyla, **Makine Nakışları,** Milli Eğitim Basımevi,İstanbul,1997.
- KORKUSUZ YÜKSEL Süheyla, **Nakış Temel Ders Kitabı,** Milli Eğitim Basımevi, İstanbul,1997.
- MEGEP, **Alan Dal Modülleri,** 2009.
- Selçuk Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi, **Yayınlanmamış Ders Notları**, 1995-1999.
- YURTTÜRK Münevver, **Yayınlanmamış Çalışmalar,** 2010.